

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Dominica III. Qvadragesimæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56314)

se ab immenſi periculo defenderent, nauem exonerant, & omnib. quas uehebant mer- cibus in mare turbidum coniectis, Ionam quoque Prophetam in undas precipitem de- derunt. Ad eundem plane modum, cum ſa- ua peccati procella anima ingruerit; ipſi dæmones nauem inanem & vacuam red- dunt, ac primo omnes gratiarum, meritorū, omniumq; bene ac recte factorum merces ac theſauros in pelagus, pelagus inquam æter- næ damnationis, conieciunt, ac deinde miſe- ram animam eodem deturbant.

Quemadmodum uero magnus ille fluuius Hypanis, licet dulces ſecum aquas uehat, v- bi cum paruo quodam amne commiſceatur, dulcorem amittit; & amaritudinem quãdam contrahit: ita quoq; anima uirtutibus & me- ritis inſtar latiſſimi torrentis abundans: cum enim amara illa peccati uena ac ſcaturigo in eam ſeſe exonerat, conſeſtim aquæ eius dul- ciſſimæ, in amaras conuertuntur. O inſel x peccatum! quantum malitiæ & exitii tecum conuehis. At longe tu inſelicioſ, ô peccator, dum tam benignum patrem deſeris, ut in re- gionem longinquam, adeoq; tibi infortuna- tam, in qua extrema fame affigeris, in qua omnem tuam ſubſtantiam diſſipas, in qua tanta tibi accidunt infortunia; ſecedis? Quã obrem expergiſcere aliquãdo ô prodige, ex- pergiſcere, aperias tandem aliquando ocu- los: ſi ea tua fuit inſania: eaq; ſtultitia, ut iter hoc fueris ingreſſus, iam reuertendi tempus eſt: ecce opportuna redeundi occaſio ſe præ- ſentat: ecce, Deus ipſe ultro te quærit, & te ad ſeſe uocat. Egreſſere igitur, deſere luluẽ, ros hoſce ſues, deſere pellaces illas meretri- ces: ac patri tuo ad genua ac pedes proci- de: il- li cum lacrymis, ſuſpiriis ac ſingultibus: Pa- ter peccauit in cœlum & coram te; In cœlum inquam, iucund- ſſimam Angelorum ſocieta- tem, ac ſuaue illud Beatorum cõſortium de- ſerendo, ut me porcis adiungerem. Peccaui, fateor, coram te, & malum coram te feci: unde grauiſſima ſupplicia ſum commeritus: uerũ ad eam miſericordiæ tuæ conſido, ut certo ſciam fore mihi ut ignoſcas: tu enim es, qui non de- ſideras mortẽ aut damnationem peccatoris: tu, inquam, qui adulteros renuiſiſti condemnare, tu qui miſellæ Chanaanæ miſertus es: tu

deniq; qui pœnitentes Magdalenas in gra- tiam admittis: itaq; non dubito, quin & mei, inquam, miſeri prodigi ſis miſerturus. quã- nam mea, proh dolor, fuit calamitas! heu mi- ſerum me! quomodo ita me ſeduci, & faſci- nari permiſiſti: ita me decipi ac dementari: ut domo tua relicta in hocce inſelix deſertum ſecederem, deſertum dico in quo omnes fa- me emoriuntur, fame ſc gratiarum, quas no- bis ſoles elargiri: mercenariis tuis & ſeruis familias (ſanctis inquam & Angelis) in ſum- ma quiete ac tranquillitate interea uiuenti- bus? Miſerere igitur mei Pater æternæ, reſpi- ce prodigum hunc, conuerte miſericordiæ tuæ oculos in hunc Chriſtianorum cœtum, benignitatem tuam omnibus hominib. oſtẽ- de: noſq; omnes, magna animi contritione ac pœnitentia, è regione illa longinqua pec- cati redeuntes in domũ tuam, ubi ſplendida illa ac feſtiua cõiuiua parata ſunt, & ubi per- ſecta ſecuritas, & ſecura tranquillitas eſt, di- gnanter admitte: in gloriam ſc cœleſtem, ac nullo unquam tempore terminandam: ad quam nos Pater æternus, Filiuſq; eius, ac Pa- traclitus Spiritus ſanctus perducere dignen- tur. Amen.

DOMINICA III. QVADRA- GESIMÆ.

Partitio.

- I. Odiã ac prælia Chriſti & Satana.
- II. De potentia ac malitia Satana.
- III. Cur Damon ſuos obcacet?
- IV. Cur elinguet?
- V. Cur ſurdeſciant dedititios ſuos Cacodamon.

Erat Ieſus eijciens demonium, & illud erat mutum. Luc. II.

FIGVRA.

Iucundum proſecto ſpectaculum fuit. Au- ditorum, puſillum illum paſtorem David, qui in Iudææ montibus patris ſui greges paſcebat, continuo in leonem qui ouem di- ripuerat, inſurgentem eumque proſternen- tem, & prædam iam raptam faucibus eripien- tem, ac baculo effugãtem, intueri. At multo iucun-

incundius spectaculum hodierna die nobis in hoc Euangelio spectandum proponitur: cum sc. bonus ille pastor Christus, qui ad Patris sui æterni greges seruandos in mundum descenderat, leonem illum infernale, greges inuadentem, ac miseram ouiculam crudeliter diripientem, inuadit, prædam desideratã violenter extorquet, eumque procul à gregibus, ad vsque infernale barathrum, repellit *erat Iesus eiciens demonium, &c.* Vt igitur audacius & securius de expulso hoc deque expulsiōe loquamur Spiritus sancti auxiliũ, precib. gloriosissimæ virginis nobis rogandum est. Angelorum igitur consueta salutatione eam salutemus.

Ave Maria.

Odiũ A- Tantum tamque immortale Carthagi-
milcatis in nensium Dux Amilcar aduersus senatum po-
Romanos. pulumque Romanum odium conceperat: vt
filium suum Hannibalem, prima vix dum
verba balburientem, iurare coegerit, nullo
se vniquam tempore eum Romanis pacem
inirurum: sed implacabili odio, mille mole-
stis & bellis, vti parens fecerat, quacumque
ratione posset, terra marique, imperium eo-
rum se diuexaturum. an non hoc vere ingens
odium est? Verum si à profanis hisce historiis
ad diuinas conuerti volumus, maius sane &
loage implacabilius inter Deum & diabolum
reperimus. Vix enim Verbum illud æter-
num ad mundum redimendum destinatum
erat, quin Pater omnipotens ipsum iurare
cogat, nullo se vniquam æuo cum Principe
tenebrarum in gratiam rediturum. *Iuravit
Dominus & non pœnitebit eum.* O ingens &
immortale odium! *Odisti quidem Domine,
omnes qui operantur iniquitatem,* verum præ
cæteris, ipsum iniquitatis auctorem diabo-
lum. cuius odii sex cetera in diuinis litteris ex-
empla indicia; inuenimus

Figuræ
quibus o-
dium Dei
& diaboli
designatur
1. Reg. 5.

Numquam potuit Arca fœderis & simul
idolum Dagon in eodem loco subsistere: ad
eundem quoque modum, arca illa humanita-
tis filii Dei vix in altari incarnationis, in tem-
plo Virginis Deiparæ fuit collocata, quin sta-
tim Satan, idolum scil. Dagon, conciderit &
penitus fuerit comminutus. Hoc namque olim

Tom. 1. Bessai Quadrage.

in Paradiso tibi prænuntiatum erat, & Satan:
*Ponam inimicitias inter te & femine eius, & ipsa
conteret caput tuum.*

Vix Isaac in domo Abrahamæ natus fuit, quin
ecce statim inimicitia, quin Ismael eiicitur
foras, *Eijce ancillam & filium eius:* ita quoque
vix Verbum illud Dei in æternæ voluntatis
palatio prædestinatum fuit: quin ecce tibi
statim odia, ignes, & bella grauissima: quin
ecce Ismael, Satan ille eiicitur foras, cælo
expellatur, mundoque extorris factus ad vsque
infernale barathrum derurbetur.

Non potuit columba, simul & coruus, in
Arca diluuii aquis iam imminutis, subsiste-
re: ita etiam, diluuiio peccati originalis ces-
sante, Patreque æterno nobiscum in gratiam
reuerfo, hominumque redemptione iam certo
certius promissa: nõ potuit Verbum illud æ-
ternum, per columbam designatum, & dia-
bolus per coruum denotatus, in magna illa
mundi arca, id est, Ecclesia, simul consistere.
Nobis ne igitur figuræ defunt?

Porro inimicitia illa mudo ipso antiqui-
ores sunt: vix enim orbis creatus erat, ipsæ
creaturæ vix dum è nihilo prodierant, quin
ecce tibi in ipso primordio certamina, pu-
gnas, & prælia in ipsis cælorum habitaculis,
Verbum inter & diabolum: quod prælium
ad vnum Ioan. in Apocalypsi oculis subiicit:
*factum est prælium magnum in cælo, Michael,
& Angeli eius pugnabant cum dracone, & dra-
co pugnabat, & Angeli eius.* Hinc quam crue-
rum certamen! Hinc nempe omnes Angeli
filium Dei ducem habentes, illine vero diabo-
li cum principe suo Satan, & dracone in acie
constituti sunt. Redintegratum porro fuit
hoc bellum in paradiso, cum nimirum Pater
ille æternus & Deus his Satanam verbis ag-
gressus est: *Ponam inimicitias & implacabi-
le odium inter te & semen Virginis, id est, in-
ter filium meum, quoad naturam & substan-
tiam, & redemptorem mundi, quoad gratiã
& misericordiam.* Toties quidẽ illos decer-
tates vidistis, modo in Dauid & Goliath, mo-
do in Iob & Satan, modo in Dauid & Saul,
modo in Iudith & Holoferne: denique in fini-
tis aliis rationib. & congressibus Verũ aliam
vobis & inauditam figuram proferam, in qua
gemel-

gemellos fratres, Esau & Iacob in matris Re-
becca vtero video colluctantes, & calcibus se-
se mutuo collidentes: *collidebatur in vtero e-
tus parvuli.* Præclara profecto historia Iacob
tandem Esau fratrem expulit, & inimicitia
illa iam ab ipso vtero & concepta, & in vita
ipfius exordio exorta, toto vitæ tempore per-
durarunt: videmus namque in adolescentia
eos de primogenitis litigantes, in iuuentute
de benedictione paterna, in senectute de suc-
cessione in hæreditate, toto deniq; vitæ cur-
su inter se cõcertare & digladiari. Quid por-
to vos infelices fratres huicce vestris certami-
nib; præsignatis? quam, tu benigne quidem
Iacob, Verbum illud diuinũ: tuque agrestis
Esau, *litifferram*: fratres ambo, ambo eiusdẽ
parentis filii: verum vnus quidem natura, al-
ter vero creatione: vnus quidem genitus ab
æterno, alter creatus à principio. Conclufi
adhuc ambo in spheris cœlestibus, nõ secus
atq; illi in matris vtero continebantur, cum
certamen hoc inierunt: *factum est præliũ ma-
gnum in cœlo, & agrestis ille Esau, Satan scili-
cet, cœlo deturbatus est: ab eoque primum
tempore bellum hoc inter vtrumq; cœptũ,
hactenus perdurauit.* In deserto nepe de ad-
oratione decertat in cruce de redemptione:
deniq; ipse Christus nihil aliud toto vitæ sue
tempore spectauit, quã inimicum hunc per-
sequi: & penitus excindere. Ecce eum iterũ
in hodierni Euangelii area bellũ hoc instau-
rantem. *Erat Iesus eiciens demonium.* Verum
vt ex hoc regio congressu voluptatem aliquã
haurire possimus: primo de eo qui eiecit, ac
deinde de eiecto verba facimus.

Primo itaque eiector & expulsor ille dæ-
monum, filius Dei est, Verbum inquam car-
ne circumdatũ. Est infractus ille & indomi-
tus monstrorum debellator Hercules, qui
Chimæras expugnat, Hydras domat, apros
prostermit, leones Erimanthios suffocat. Est
celebris ille Theseus qui in Labyrintho Mi-
notauros fili ductu deceptos interficit. De-
niq; omiffis fabulis poetis est filius Dei, ille
furiarum, monstrorum, hydrarum, diabolo-
rum scilicet, in deserto mundi huius, expu-
gnator: *In hoc enim apparuit filius Dei vt dis-
soluat opera diaboli.* Moyses in Ægyptum de-
scendit, vt populum à captiuitate & seruitute

Apo. 12.

Luc. 11.

1. Ioan. 8.

Exod. 1.

Pharaonica eriperet, ereptosq; per mare ru-
brum in terrã promissionis deduceret. Iesus
Redemptor noster, ita quoq; è cœlo in mun-
di huius Ægyptum descendit, vt nos è iugo
Satanæ, quod subieramus infelices, eriperet,
ereptosq; per rubram Passionis mare tradu-
ceret, viamq; patefaceret, qua ad terram æ-
ternæ promissionis deueniremus.

Erat Iesus eiciens demonium. Talem Sci-
pionem requirebat cruentus hic Hannibal, Dan-
talem Vlysem informis hic Polyphemus ad
immemum illum gigantem expugnandum
paruus hic Dauid desiderabatur. Fuit vere res
admiratione digna, in Babylone à lapillo de-
monte deuoluto ingentẽ illam statuam dei-
ci & in cinerem redigi. Erat hoc præsagium.
Auditores, de Iesu Christo, qui toties in sacris
litteris petra appellatus est. *Petra autem erat*
Christus, è cœlestibus montib; descendere &
in infernalem hanc statuam hodierna die in-
gruente, illam deiectam & in cineres redactã
iri. Quid obsecro, significabar, ad sonitũ clã-
goremq; tubarum sacerdotium, muros Ie-
richuntinos, qui expugnari non posse puta-
bantur, corruiere, & collabi? nisi ad vocẽ ma-
gni illius sacerdotum Principis, meritorem-
que eius adiunctione, opera Satanæ, quæ in-
star muri valdissimæ & inaccessibleia erant,
solo tenus esse prosternenda.

Habitabat olim in Ægypti fluminis ingens
draco, qui postquam aquas omnes infeceret
& turbaret: tandem à Domino effugatus est,
& aquis pristinus surs color & nitor reddi-
tus: ita quoq; draco ille Acherontæus, qui in
Apocalypsi septem capita & decem cornua
habere scribitur, iam longo temporis spatio
mundi huius mari infederat, venenoque suo
ac tetra contagio omnes eiusdem aquas in-
fecerat: ac videre hũc hodierna die à Christo
Domino expelli, & aquas pristino saporis ni-
torique restitui.

Inter omnia quoq; prodigiõsa, quæ in Ba-
bylone olim Daniel Propheta fecit opera,
hoc in præcipuis fuit, cum scil. idolum Bel,
quod omnes magno cultu adorabant, deie-
cit & penitus cõminuit. Torus olim proho-
lori orbis omnesq; adeo mortales, Satanã ve-
luti Deum adorabant, & ecce hodie noster
ille Daniel, Christus idolum hoc cõminuit,
& cõ-

& expellit: quod inter omnia eius opera non profecto postremum est.

Magnum sane Sampsonis facinus fuit, & masculi atq; robusti animi indicium, cum ad Philistham filiam, cuius amore captus erat, descenderat, in via leonem suffocatis faucibus dilacerasse. At nonne multo iucundior hic histotiam videmus? Sampson enim noster Iesus Christus cum è cælo, vilissimæ Philisthæ, humanæ scilicet naturæ amoribus tractus, eam sibi per incarnationem indissolubili vinculo copulaturus, descendisset: leonem hunc rugientem in via offendens, eum inuasit, ouem faucibus eius inhærentem eripuit, atq; eum tantum non manibus suffocauit: *Erat Iesus euiciens demonium.* Insignis profecto expulsor!

Qui expulsi sunt, iam redeamus, & simul quis ille qui expellitur sit, dispiciamus: expulsus est diabolus, humani scilicet generis hostis infensissimus, atque omnis adeo mali fons & origo. Eiicitur ex hominibus, è corporibus, ex animabus, ex ipso denique mundo, ad infernales vsque abyssos & tenebras exteriores: *Erat Iesus euiciens demonium.* Nolo hic potentiam eius exponere, nolo commemorare robur, scio, quidquid naturaliter fieri potest, eum facere facillime, etsi non ea quæ ipsam naturam excedunt. Potest corpora assumere, tempestates & procellas cedere, sensus fallere, artes & scientias edocere, mōtes deniq; transferre. Quid ni? ab ipsis namque Angelis montes illos & orbes cælestes moueri tradit Aristoteles. Potest torquere corpora, testis est Iob: potis est mentem turbare, expertus est Saul: sensus fascinare, Nabuchodonosor testimonium dabit: potest præterea & homines interimere: exemplo sint septem illi mariti Saræ: verum omnia hæc permittente Deo. Satius itaq; mihi videtur malitiam eius, quam potentiam describere: cuius hic quoq; exemplum euidentissime expressum cernimus. Videte demoniacum, infelicem sane hominem, quod nescio quo fato in nefandas eius manus incidit, tribus ab eo grauiissimis vulneribus fasciatum: *Et illud erat mutum,* ait Lucas: *Et surdum,* ait Mattheus: *Et surdum,* vt addit Theophylactus.

O rabiem infernalem! ob crudelitatem vere Egregius diabolicam! Intueri hic datur tria illa antiqua vulnera quæ natura humana iam inde à primordio in paradiso secūdum caput acceperat, quorum etiamnum cicatrices in animo gestamus: occæationem scilicet in animo & mente, silentium in voluntate, surditatem in concupiscentia. Ecce hic tres illas hastas, quibus cruentus ille Ioab, Adami cor (veluti Absalom) ex arbore vitæ pendens, transfixit. Hinc discatis oportet, o infelicis anime, quonam in statu constituræ sitis, quonam in periculo versemini, cum cruenta illa bellua, vos sub potestate sua possideret: aures primum obrurat, linguam deinde impedit, oculos demum excæcat: imo vt nec audire, nec loqui, nec videre possitis: omnes namq; sensus penitus occupat.

Holofernes princeps militiae regis Nabuchodonosor, in obsidione Bethulie oēs aquæ canales foriumq; scaturigines aut obstruxit, aut alio deriuauit, vt hac ratione obsessi aquæ penuria laborarent. Eodē plane modo infernalis ille Holofernes in animarū nostrarum agit obsidione, eodem vitur stratagemate: sensus n. exteriores qui instar cōductuum & meatuū sunt, (nihil est enim in intellectu, quod prius non fuerit in sensu) occupat: atq; ita occupat, nullum vt auxilium afferri, nullus vt extrinsecus commeatus in miseris illas animas fame & inedia deficientes queat induci.

Incestuosus Amnon, Thamar sororem cōstuprare cupiens, ne quis conscius facinoris adesset, omnes cubiculo coegit exire, pessuloque ianue obdito, in conclaui infelicem virginē oppressit. Non secus nobiscum fornicatorum ille princeps Satan agit: omnes namq; gratias virtutesq; expellit, sensuūque nostrorum portis obferatis, sensus ipsos inuadit, rapit & violenter iis abutitur. Quē admodum etiam Noe Arcam ingressus, confestim fenestram post se occlusit, veritus ne diluuii aquæ per eandem penetrarent: ita & dæmon, vix namque animæ nostræ arcam intrauit, quin sensuum fenestras occludat: veretur namque, ne aquæ diluuii misericordię Dei in illam influant. Postquam Galaditæ Ephratæos debellassent, omnia statim vada & transitus Iordanis occupauerit, ne

qua effugii spes superesset Idipsum & diaboli moliantur. Etenim cum semel animam ab iis profligari contigerit, sensus cōfestim aggreduuntur, quos velut portas quasdam & ingressus occupant, ne per eos anima ad cœlum confugere gestiens, aliqua possit ratione ascendere. An non præclara hæc figuræ videtur, Auditores, quibus tyranni huius sæuitia versutiaq; exprimitur. Verum enucleatius modo & singularim fraudes eius peruersitatemque detegamus.

III.
Prima, quam Damon animæ infligit plaga, excæcatio est.
*Judith. 14.
2. Reg. 25.*

*Mar. 14.
2. Reg. 11.*

Diabolus aequi cōscitrus.

Psal. 41.

Primum itaque, quod anima letale vulnus accipit, est oculorum effusio, visusq; oratio, atque id ideo, ne miseriam calamitatemq; in qua versatur, cernere queat. idipsum fecere olim Sampsoni Philistæi, & Sedechiæ Regi Babylonii, Iesu Christo Seruatori nostro impij Iudei: scriptum est enim, *Et ceperunt quidam conspuere in eum, & velare faciem eius.* Ammonitarum tyrannus Naas, à Gabonitis ad pacem sedulq; ineundum sollicitatus: pacem prius sese initurum negavit, quæ omnibus oculis, tragico sane exemplo, & inaudita immanitate, eruisset. Eadem est Satanæ impietas, eadem omnino crudelitas: numquam aliquam animæ pacem concedet & quietem, nisi prius eam penitus excæcauerit.

Naturalium rerum scriptores tradunt, auium reginam aquilam, dum ceruum, qui mirabili pernicitate pedum est, comprehendere parat, in arenariam aliquam descendere, & alarū impetu & agitatione plurimum arenæ in plumis colligere: quas cum oppletas putat, inter cerui cornua delabi: excussisque vehementer alis, oculos eius arena opplere, ita ut ille visu orbatus per agros & inuia discurrens, rabie desperationeque actus, sese ex confragosis & altissimis rupibus præcipientem deiiciat, vbi deinde ab aquila semper prædæ superimminente deuoratur: Diabolus, Auditores, vultur quidam est & accipiter, atque ita sæpius in Sacris literis nominatur: sed ipsa aquilæ versutia & fraudulentia par: cū enim animas nostras inuadere parat (quoties ceruo cōparantur, ut in *Psal. Quem admodum desiderat ceruus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus:* ceruus nempe cursu velox: quid enim spiritum & mēte

hominis velocius? ceruus duobus communis cornib. amore erga Deum, & erga proximum: aquila illa in arenariam mundi huius sese coniecit, alas puluere complet, puluere inquam honorum, dignitatum, voluptatum, & vanitatum: deinde vero inter animarum cornua intercedens, ibique alas expandens, superbiam inquam, & diuitias, vanitatemq; concutiens, oculos eis dignitatum, beneficiorum, honorum, omniumq; vanitatum puluere opplet: quæ cum hac ratione oculos oppletos habent, nesciunt, pro dolor, quoniam ferantur & in interitum, exitiū, horrendumq; præcipitium labuntur, quarum faucibus vbi nefanda illa avis deinde insilierit, misere eandem suffocat.

Videlicet hoc cum animabus facere consuevit, quod olim Dionysius ille Syracusanus purpurato Damocle: cui commemoranti copias regis, opes, maiestatem, dominatus, rerum abundantiam, negantique; vnoquam beatiorem quemquam fuisse, Visne, inquit, o Damocle, quoniam hæc te vita delectat, ipse eandem degustare, & fortunam experiri meam? Cum se ille cupere dixisset, collocari iussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo, tum ad mensam eximia forma pueros delectos iussit consistere, eosq; ad nutum illius inuentis diligenter ministrare, mensæ quoq; conquisitissimis epulis extruebantur: fortunatus sibi Damocles videbatur. In hoc medio apparatu fulgentem gladium è laqueari seta equina appensum dimitti iussit ut impenderet illius beati ceruicibus. Itaque nec pulchros illos administratores aspiciēbat, nec plenum artis argentum, nec manum porrigebat in mensam, iamq; ipsa defuebat coronæ. Deniq; exorauit tyrannum, ut abire liceret, quod iam beatus nollet esse; eligens magis Damocles quam Dionysius esse. O vere egregiam & mysterijs refertā historiam. Eadem prorsus nobiscū agit Satan: voluptates plurimas suggerit, delicias innumeras proponit, verū velat nobis oculos, ne eos attolentes diuinæ iustitiæ gladium ceruicibus nostris imminentem; exiguo patientiæ & longanimitatis eius filo suspensum; perhorrescamus. *Nisi conuersi fueritis, gladium suum vibrauit.* Scit enim versuta illa vulpes, si vel parū oculos

Cicero, Tuscul.

Psal. 7.

los attollamus, & gladium exitium & interitum minitantem videamus, fore ut mensam hanc quamprimum deserturi, conuiuiis valedicturi vanitates repudiaturi simus, asserentes, potius exiguitatem cum securitate, quam superfluitatem & abundantiam cum discrimine & formidine eligēdam. Atq; hæc potissima causa est, cur nobis oculos eruat. Ita quoq; Balaam olim cæcū reddit, qui Angelum stricto gladio minitantem, & ulterius rendere prohibentem, nequaquam videre potuit, licet eum asinus irrationabile animal videret, & immensam igitur cæcitatē.

Num. 22.

Diabolus
animas
mutas
reddit,

Et vero sceleratus ille Satan præter oculorum vsū, etiam linguæ eripit: animasque inuadit, protinus elingues reddit, ne Deum aut Sanctos in auxilium inuocent. Nam quem admodum lupus rapinam ouem quam primum suffocat, ne balatu eius pastor excitatus, ad auxilium aduolat: ita quoq; lupus ille rapax animas. statim fauces occludit, ne pastorum ille Christus Iesus clamoribus gemitibus, precibusq; earum excitatus, ad iuandū festinet, inq; ouile suum eas reducat. O infelix anima, quo in periculo & discrimine constituta es, cū semel hic te obmutuisse contigerit! Ager cum loquela destitutus est, ad extremum deuenit, deq; salute eius desperandum est: tu quoq; o anima, cum semel linguæ vsus tibi ereptus est, cum semel loquelam amisisti; adeo ut amplius nec orare, nec rosarium aut Horas canonicas recitare iam possis, in extremo discrimine versaris, salusq; tua in summum periculum adducta est; vt vere illud Dauidicum hic vsurpare liceat: *Factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo redargutiones*: id est, surdus factus sum, & mutus, lingua mea constricta est, desunt mihi voces, quibus fortunam & casum deplorem, tibiq; Domine patefaciam.

Psal. 37.

Diabolus
animas in
cōfessione
mutas red-
dit.

Verum ante omnia in confessione animas nefandus ille patricida facit obmutescere, hic nempe iis loquelam eripit, hic indignatur peccata patefieri: quot nam Deus immortalis, hodierna die mutos reperire est? Causidicus quidē solidos dies in subelliis ad rauim vsque instar rabulæ causas declamabit: Ecclesiastes in Cathedra omnes eloquentiæ flumine in sui admirationem rapiet. Mulieres tres

hebdomadas indefessa gartiret etiam, ceteris melius. At omnes illi cum coram sacerdote veniunt, loquelam amiserunt, instar piscis obmutescunt. Pudor hic præualeat, dominatur verecundia, adulteria, iniustitias, corruptelas, simonias profiteri aut confiteri, licet clanculum, erubescunt. Vnde eleganter Chrysostomus: *Pudorem & verecundiam Deus dedit peccato, confessioni vero audaciam: inuertit diabolus, & peccato prabet audaciam, confessioni verecundiam.*

Hom. 3. de
penitentis.

Refert huic rei peridoneam, licet horribilem historiam Venerabilis Beda, de nobili quodam, qui cum diu in aula regis Angliæ, Regi & omnibus gratissimus, esset commoratus, tandem in grauissimum morbum incidit, quod cum Rex rescivisset, decumbentem inuisit: eumque, vt pius & laudabilis vitæ Princeps visa morbi vehementia, ad peccatorum exomologesin faciendam adhortatus est, quo sibi rebusque suis prospiceret. Quo audito æger, cui diabolus iam linguam ligauerat, regi immensas gratias egit, quod tantam sui rationem haberet: simulq; ait nondum eam morbi vim esse, vt cōscientiæ eum suæ curam gerere necesse sit. Postridie reuersus Rex & læpiuscule deinde, idem semper repetiit: quin & obnixè petiit, vt conscientiæ suæ negotia disponderet, peccataq; confiteretur. Quod cum æger semper differret, valentiorē sese ratus quam reuera erat, simulque vana viuendi spe deceptus loquelam amisit & absq; peccatorum confessione expirauit. Nolite igitur o peccatores in confitendo obmutescere, loquimini, vociferamini, & accusate vos ipsos, quantum poteritis.

Lib. 5. hist.
Ang. 16.

Non sufficit tibi, o animarum interfector & homicida iam inde ab orbis primordio, easdem cæcas, & mutas reddere, nisi etiā surdas reddas. Dux, qui locum aliquem obsidet, vt citius eo potiat, omni ratione elaborat, vt omnes viarū aditus intercludat, nihil vt ad obsessos queat inferri. Ad eundē plane modum veteranus ille miles, validā illam animæ arcem obsidens, sensus occupat, qui instar meatū sunt & viarū, per quos ad animum accessus patet: & ante omnia aduigilat, vt excubias in auribus collocet, ne qua cōcio ne qua sancta inspiratio, aut aliqua salubris

V.
Diabolus
animas
surdas
reddit.

X x ; exhor-

exhortatio castigatioq; ad animā obsessam, per aures ingrediatur. Custos carceris sinit quidem captiuos in area ac per omnia carceris loca inambulare, modo tamen repagula & ianuae exteriores pessulo obseratae sunt. Non aliter etiam, custos ille carceris infernalis, sinit quidem peccatores obambulare: ridere, iocari, deliciis tempus in vasto illo mūdi carcere transigere, modo portae & aurium repagula obseratae sunt.

Insignis
conceptus.

Quemadmodum fures nocturni furtis & latrociniiis assueti, non prius domos perfringunt, quam omnes sopore depressos sciant, veriti, ne forte facto strepitu comprehendantur: verum ubi omnes altum dormire existimant, vt ad nullum strepitum excitandi sint, tum primum vncos & scalas applicant, portas effringunt, arcas aperiunt, thesauros effodunt & diripiunt. Non secus celebris ille animarum latro, mille latrociniiis nobilis: animas raro aggreditur quamdiu excubant: verum cum semel eas in soporem induxerit, sensusq; fascinauerit, & in primis auditum: tum demum fraudes manifestat, tum animam perfringit, secures & vncos admouet, & thesauros spirituales diripiens, omnes virtutes, quae animarum diuitiae sunt & opes, dissipat & perdit.

Matth. 14.

Notauit Euang. hist. noctu potissimum, cum dormirent homines, cumq; quiescerent voces hominumq; canumq; inimicum hominē zizania tritico superfeminasse, vt hinc disceremus, Satanam, hostem hominum capitalissimum, non nisi nocte incedere, cum scilicet animae in deliciis sopitae stertunt, & cum sensus, praesertim auditus, vigorem amiserit, peccatorum zizania in conscientiae agro seminare. Quare hoc certum sit & ratum, omnem eius industriam & laborem in obturandis auribus nostris potissimum consumi.

Similitudo.

Qui bombyces alunt, quoniam sciunt eos ad tonitruī fragorem emori, hac eos arte ad strepitū alluefaciunt: nolas quasdam & crepitacula circum eos pulsare solēt, vt cū huic strepitui & sono allueuerint, tonitruī boatus cum audierint, non terreatur. Ad eundem modum agit & Satan: scit enim animas nihil adeo exhorrescere, quam iudiciorum Dei to-

nitrua, quae ubi auribus earum insonuerint, peccato moriuntur; hinc assuevit eas ad sonitum vanitatum suarum, ad strepitum negotiorum saecularium: vt hac eas ratione ad terram adeo horribilium auditum faciat obsurdescere. O stratagema inauditum! o versutiam nouam! audite quae so aliam prioribus non inferiorem.

Refert Scriptura sacra, falsos Ammonitarum prophetas, cum ciuū suorum filios idolo immolaret (horresco referens) ne paruulorum ploratus & vagitus parentes ad misericordiam commoueret, tympana perfonate, aliosque strepitus cieri consueuisse, vt hac via interfectorum eiularum eluderent. Peccatores cum filios daemoniis immolatis & non Deo, cum inquam animas vestras idolo in sacrificium offertis, easq; viuentes in tataras flammis praecipites deturbatis, ne earum fortassis suspiria, eiulatus & gemitus exaudiantur, ne conscientiae stimuli vos vestri misereri cogant, atq; ita ad conuersionem excitent; diabolus, mundus & caro tympanis perstreperunt, musicis instrumentis, & symphonia, deliciis & tubis aures vestras deuolucunt, vt hac auditum ratione obrundant, quidnam vobis de hac versuta & arte videtur, Auditores?

O tempora, o mores! o casum deplorandum! Omnis pene mundus hodie quasi obstruduit, infernales cruciatus ne o amplius percipit, nemo de iisdem sollicitus est, nemo de morte & extremis loquentes audit, nemo, hercule nem. O surditate incomparabilem! Nihil omnino auditur de extremo iudicio, nihil de caelesti gaudio. Itane homines aere, Satan, surdos factos, & audiendi facultate priuatos? Quod porro olim de caelorum orbibus asseruere Pythagorae, eos harmonia quadam iucundissima, & ad numerum moueri, quae si auribus percipi posset, omnes in admirationem sui raperet: quo minus autem ea intelligatur, per tumultus & strepitus, motusq; vehementiores qui in mundo audiuntur, fieri. Idem mihi hic fas est dicere; in caelesti habitaculo iucundissimam quandam harmoniam, gratissimum concentum, summamque iucunditatem esse: verum per satanam & mūdum stare, quominus eadem percipere

cipere possimus: illi enim continuo strepitu, ingenti fragore & tumultu nos surdos reddunt, nostrumque auditum, sensus, rationemque deprauant & perdunt.

Insignis
obceptus.

Tradunt Cosmographi, Nili accolae certis quibusdam locis, propter cōtinuum strepitum, fragorē, & impetum illum vehementem; quo fluuius ille montibus dilabitur, omnes propemodum surdos esse. Idem nobis de mundo dicere licet. Vehemens namque torrens & undosum illud ac spumans mundi mare, tanto impetu ruit, vt nos miseri, qui non ad ripas, sed in eius medio cōmoramur, penitus obsurdescimus, nihilque percipiamus eorum quae in altero mundo geruntur.

Simile.

At nō vidistis vñquam apes cum aluearia sua fauosque parant deserere, sonitu & cymbalorum tinnitu, strepituque quodam dissono ab agricolis sisti, & ad aluearia reuocari? Hoc eodem artificio vitur & ipse Satan: videns enim nos instar apum, fauos & mundi cauernas, vel peccata nostra velle deserere, & in aerem sustolli, eolumque versus volare; a cingitur ambitione, gula, libidine, aliisque ineptiis & vanitatibus, usque per strepit, adeo, vt iter nostrum impediat, volantes sistat, nosque in aluearia sua retrahat. Hæ sunt cæcitates, surditates, & silentia, infortuniaque, quæ nobis vaser ille & nefandus hostis, afferre consuevit.

Hæretici
sunt dæ-
moniacus,
de quo in
Euangelio

Quis porro ille dæmoniacus est, mutus scilicet, surdus & cæcus? Hæreticus scilicet, Sectarius, Calvinista; adeo enim ille cæcutit, & adeo strabo est, vt apertissima quæque & maxime patentia non videat, vt nec montes in eius oculis incurrant, nec ipsa quidem Ecclesia, *Qua mons est in vertice montium*: candelabrum quoque super montem positum, tabernaculum in sole collocatum. Et quæ cæcitas est, Deus immortalis, ne solem quidem posse intueri! penitus namque cæcutit is, qui corpus Christi in Eucharistia nō videt, quod ibidem ea magnitudine, quantitate & substantia includitur, qua in calis ab angelis & beatis animabus conspicitur, licet non eodem modo, vt Theologi loquuntur. Septem etiam Ecclesie Sacramenta, instar septem candelabrorum, de quibus in Apoc. I. lucentia cernere nequit.

O talpam oculis captum! non videt visibile caput Ecclesie, Clemētem scil. VIII. qui instar Noe arcam salutis in mundi huius undis hodie dirigit & moderatur: qui instar Ioseph primus a Rege in mundi huius Agypto dominatur. Eheu, quam cæcus est, qui sexcentos errores, falsitates infinitas, barbarissimos & solœcismos innumeros, in partu illa viginti foliorum ephemeride nequit intueri? At nondum hic finis quin etiam mutus es Calvinista: neque enim de suffragiis Sanctorum, precibusque pro defunctis fundē disloqui cupis. Surdus in te præterea diaboli redditus: neque enim de Pœnitentia de Quadragesima, de castigatione corporis audire vis: occludis aures imaginibus, traditionibus, gatorio, ac præsertim tremēdo Missæ sacrificio. Vos vero Episcopi, cum dæmonum eiicētorum potestatem habeatis, hos quoque à diœcelum vestrarū limite procul eicite: tu vero Domine, si ad te nolint conuertere, procul ab Ecclesia tua eosdem ablega.

Quamobrem Domine, redde, obsecro, visum miseris huiusce mundanis, vanitate mundi huius ex cæcatis: visum huiusce aulae mæcipis, qui mundum paradisi cuiusdam loco habet, cum tamen inferno ipso deterior, & mari sit periculosior: visum miseris huiusce mulieribus quæ se forma Iunones & Veneres putant antecellere, quæ se instar reginarum vestiunt & adornant: quæ fragilem hanc pulchritudine corporis tanti faciunt, & præ cæcitate videre nequeunt, eam non nisi florem esse qui mane nascatur, meridie flaccescat, ac vesperi emoriatur: ac non nisi quādam picturam, quæ ad minimum contactum corrumpatur, deleatur, & minima aduersitate & morbo inquinetur. Aperi igitur oculos miseris huiusce dæmoniacis, & aures surdis & obstinatis peccatoribus, inque scelerū profundo ac voragine defixis. Redde loquelā mutis, solue linguæ vinculum miseris pœnitentibus, vt in confessione libere, ac sine vilo impedimēto loqui possint: nobisque gratiam concede, vt mirabilia tua semper in hoc mundo deprædicemus, teque in gloria facie ad faciem contemplemur.

Amen.

FERIA